

NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

16. december 2014 • J.nr.: NMK-512-00091 • Ref.: LTP-NMKN

AFGØRELSE **i sag om offentlighedens adgang i Silkeborg Kommune**

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 23 (offentlighedens adgang i skove).

Natur- og Miljøklagenævnet ophæver Silkeborg Kommunens påbud af 25. februar 2014 om at fjerne skiltning mv. på en sti på ejendommen matr.nr. 3a Laven By, Linå i Silkeborg Kommune.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet¹. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 736 af 14. juni 2013 om Natur- og Miljøklagenævnet med senere ændringer

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Afgørelsen er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af ejendommens ejer, der navnlig har gjort gældende, at det i sagen omhandlede nord-/sydgående arbejds spor i ejendommens (skovparcellens) vestlige skel ikke er fysisk forbundet med den græs befæstede ridedsti på naboejendommen Anedalvej 3c.

En beboer i området har ifølge klager fældet to større grantræer i skovparcellens sydvestlige hjørne for derved at skabe forbindelse mellem ridedstien på Anedalvej 3 c og arbejds sporet i skovparcellen. Der er således ulovligt etableret en adgang fra ridedstien ind i klagers skov.

Sagens oplysninger

Sagen vedrører en vej/stiforbindelse mellem Puksøvej og Anebjergvej gennem en skovparcel på den omhandlede ejendom.

Silkeborg Kommune traf 25. februar 2014 afgørelse om, at stien skal være åben for offentlig adgang og påbød ejeren at fjerne skiltning mv.

Det fremgår af sagen, at Silkeborg Kommune har modtaget henvendelser fra beboere i området og fra Friluftsrådet om, at de var blevet hindret adgang på den nord-/sydgående vej/sti på den omhandlede skovparcel. Der var således opsat trådhegn og plantet træer samt opsat skilte med adgang forbudt.

Kommunen orienterede på den baggrund ejendommens ejer om reglerne for offentlighedens adgang i skove og besigtigede ejendommen den 22. maj 2013.

Ejeren har under sagens behandling oplyst, at han overtog skovparcellen i 1990 og plantede arealet til med grantræer helt ud til skellet mod ejendommen Anedalvej 3c mod syd. Han ryddede samtidig et arbejds spor/kørespor langs skellet til naboejendommen mod vest (Lavenvej 7). Ejendommen Anedalvej 3c var en dyrket mark, indtil en rideskole overtog ejendommen og omkring 2008 etablerede en græs befæstet ridedsti, der forløber umiddelbart syd for skovparcellen. Ifølge ejeren fældede en beboer i området ulovligt i 2011 2 træer i det sydvestlige hjørne af skovparcellen for at skabe adgang fra ridedstien ind til arbejds sporet/køresporet i skovparcellen og derfra videre til Anebjergvej.

Ejeren har oplyst, at der tidligere har været et 1,65 meter højt vildthejn i skellet mellem hans skovparcel og naboejendommen Lavenvej 7 mod vest, hvorfor det sydvestlige hjørne af skovparcellen har været spærret helt af uden passagemulighed. Ejeren af Lavenvej 7 har fjernet hegnet i 2011 og ejeren af skovparcellen har herefter opsat et lettere trådhegn i skellet mellem de to ejendomme og endvidere plantet efeu og grantræer langs hegnet for at markere skellet.

Kommunen foretog den 18. november 2013 partshøring og varsling af lovliggørelsespåbud overfor ejeren.

Ejeren anmodede den 30. december 2013 kommunen om ret til med tilbagevirkende kraft fra 1990, hvor området blev tilplantet, at nedlægge den omhandlede vej-/stistrækning i det sydvestlige hjørne. Han finder ikke, at der er noget til hinder for at vejen/stien nedlægges. Han ønsker i modsat fald at spørgsmålet behandlet i kommunens Plan- og Miljøudvalg.

Kommunen har herefter den 25. februar 2014 truffet den påklagede afgørelse.

Det fremgår af afgørelsen, at kommunen på luftfoto har opmålt, at skoven på den omhandlede skovparcel sammen med tilgrænsende skove er større end 5 ha. Der er derfor offentlig adgang på veje og stier i skoven efter reglerne i § 23, stk. 5.

Det er på baggrund af oplysningerne i sagen kommunens vurdering, at der på ejendommen forløber en anlagt vej/sti, der er en del af en gennemgående vej/sti fra Puksøvej til skoven ved Puksø langs det vestlige skel på den omhandlede ejendom og videre til Anebjergvej.

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 23, stk. 2, må offentlighedens adgang ikke vanskeliggøres eller forhindres. Vejen må omlægges af en skovejer, hvis det ønskes, men den må ikke spærres.

I den øvrige del af skoven findes spor, der har karakter af dyreveksler og midlertidige arbejdsspor efter hugst mv. Efter kommunens vurdering er der ikke adgang til disse spor, og skiltning, der hindrer adgang til denne del af skoven, er efter kommunens vurdering ikke ulovlig. Kommunen har ingen indvendinger mod, at der er opsat videoovervågning i dele af skoven, idet vildtkameraer anses for normale i skove med jagtinteresser, og de hindrer ikke offentlighedens adgang.

Kommunen har endvidere anført, at tilplantning af vejen/stien med graner kan betragtes som en nedlæggelse af vejen/stien. Ifølge bestemmelsen i naturbeskyttelseslovens § 26 a, stk. 1, kan ejeren af en gennemgående vej/sti kun nedlægge en sådan vej/sti efter forudgående anmeldelse til kommunen. Kommunen har ikke modtaget en sådan anmeldelse.

Det er kommunens vurdering, at vejen/stien har væsentlig rekreativ betydning for lokalbefolkningen i Gl. Laven, som forbindelsesvej mellem Puksøvej og Anebjergvej. Kommunen finder desuden ikke, at der foreligger forhold, der kan begrunde en nedlæggelse af vejen/stien. Kommunen vurderer derfor, at der bør meddeles afslag til nedlæggelsen.

Kommunen har herefter truffet afgørelse om, at der er offentlig adgang på stien, og at stien ikke må lukkes ved skiltning mv. Da der er tale om en privat vej/sti er det kommunens opfattelse, at ejeren med skiltning mv. kan forbyde ridning på vejen/stien.

Det lette trådhegn og beplantningen er efter kommunens vurdering ikke ulovlig, men der skal være en tydelig passagemulighed for gående, så hegnet eller beplantningen ikke vanskeliggør færdsel for gående. Passagen kan være en let oplukkelig låge i hegnet eller en åbning med en bredde på minimum en meter.

Skiltning, der forbyder adgang på vejen/stien, skal fjernes.

Ejeren har i klagen gentaget det allerede anførte, og understreget, at sagen startede med, at en beboer i området fældede to træer i det sydvestlige hjørne af ejendommen for at skabe forbindelse fra ridestien på Anedelvej 3c til det nord/sydgående arbejdsspor/kørespør på klagers ejendom. Klager har endvidere anført, at han i forbindelse med anmodningen af 30. december 2013 om at måtte nedlægge vejen/stien i det sydvestlige hjørne af ejendommen anmodede om, at sagen blev forelagt for kommunens Plan- og Miljøudvalg, såfremt forvaltningen ikke kunne imødekomme anmodningen.

Kommunen traf desuagtet afgørelse i sagen den 25. februar 2014 uden at have forelagt anmodningen for Plan- og Miljøudvalget.

Klager har endvidere bemærket, at nogle af de i sagen fra kommunens side fremlagte fotos ikke er taget på klagers ejendom, men på naboejendommen (Lavenvej 7). Klager er bekendt med, at kommunen også har taget nogle fotos fra besigtigelsen den 21. maj 2013, som kommunen kun nødtvunget har udleveret til klager.

Kommunen har i brev af 10. marts 2014 bemærket, at man ikke betragter klagers brev af 30. december 2013 som en anmodning om nedlæggelse af vejen/stien, men som et partsindlæg i en verserende sag, hvor kommunen den 18. november 2013 varslede et lovliggørelsespåbud.

Kommunen har i brev af 19. marts 2014 efterfølgende beklaget, at kommunen ikke - inden afgørelsen blev truffet - havde orienteret klager om, at sager vedr. offentlighedens adgang til naturen træffes af forvaltningen.

Klager har supplerende anført, at der ikke er tale om befæstet sti, men om et arbejdsspor, der benyttes i forbindelse med fældning og udtynding i skoven, hvilket ifølge klager fremgår af et vedlagt foto.

Klager har endvidere understreget, at den påståede vej/sti ikke på nogen måde er fysisk forbundet med et andet sti- eller vejsystem, og vejen/stien har i øvrigt ikke været benyttet i mange år. Den græsbefæstede ridesti på Anedalvej 3c slutter ved skellet til klagers ejendom.

Det forhold, at kommunen ophøjer et kørespor på klagers egen ejendom til en anlagt vej, er en klar krænkelse af klagers råden over sin egen ejendom. Køresporet kan ændres fra driftsår til driftsår, og er derfor direkte relateret til den erhvervsmæssige benyttelse af ejendommen.

Det er endvidere kritisabelt, at kommunen ikke har forholdt sig til klagers partsindlæg af 30. december 2013, hvor klager fremdrager en lang række relevante forhold. I stedet stadfæstes i den endelige afgørelse den afgørelse/foreløbige vurdering, som kommunen fremsendte til klager den 18. november 2013 i forbindelse med forhåndsvarslingen af lovliggørelsespåbuddet. Forvaltningen forholder sig heller ikke til klagers ønske om at få sagen forelagt for det politiske udvalg, hvilket kunne tolkes som at forvaltningen ikke vil kigges efter i kortene af politikerne.

Laven og Omegns Borgerforenings stiudvalg har bl.a. bemærket, at vejen er velkendt og har været benyttet af ejerne af Puksø. Lodsejerne omkring Puksø har tilkendegivet, at de ønsker, at offentligheden skal have fri adgang til området.

Foreningen har endvidere anført, at Friluftsrådet sammen med kommunen har besøgt området og kunne konstatere, at der var fældet træer, og at vejen var spærret med disse. Ejendommens ejer har politianmeldt en beboer i området, men politiet har afvist sagen. Ejeren har senere tilplantet vejen og afspærret den med et trådhegn samt opsat skiltning med adgang forbudt.

Kommunen har overfor Natur- og Miljøklagenævnet oplyst, at der først på luftfoto fra 2008 kan erkendes en græsbefæstet ridesti på Anedalvej 3c. Ifølge luftfoto fra 2006 var hele ejendommen da

dyrket mark. Rigestien ser på luftfotos ud til at fortsætte mod øst til moseparceller samt til Anedalvej i det østlige skel på Anedalvej 3c.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Silkeborg Kommune har truffet afgørelse i sagen som tilsynsmyndighed efter naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 5. Tilsynsmyndighedens afgørelser kan, jf. § 78, stk. 1, 2. pkt. ikke påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Efter nævnets praksis kan tilsynsafgørelser dog påklages for så vidt angår fortolkningen af lovgrundlaget, herunder om et konkret forhold er ulovligt.

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 23, stk. 1, er skove åbne for færdsel til fods og på cykel samt for ophold, hvis der er lovlig adgang dertil.

I privatejede skove må færdsel til fods og på cykel kun ske ad stier og veje, jf. § 23, stk. 5.

Ifølge § 23, stk. 2, må offentlighedens adgang ikke forhindres eller vanskeliggøres.

Ifølge lovbemærkningerne til bestemmelsen, der blev ændret i 2004, er det ikke længere et krav at veje skal være anlagte eller stier befæstede for at være omfattet af bestemmelsen.

Det fremgår af lovbemærkningerne hertil, at betegnelsen veje og stier dækker permanente, menneskeskabte færdselsbaner. For at der er adgang til en bestemt type færdsel, forudsættes det, at færdselsvanen fremtræder som egnet til den pågældende færdsel. Adgangen til færdsel på cykel ad stier forudsætter således, at stien fremtræder som egnet til cykling med almindelige cykler, idet mountainbikes netop er konstrueret til at kunne cykle også udenfor veje og stier.

Det fremgår videre, at midlertidige kørespor, dyrevexler o. lign. ikke er omfattet af bestemmelsen, ligesom bestemmelsen ikke giver adgang til færdsel f. eks. på spor efter heste eller mountainbikes. Bestemmelsen giver heller ikke adgang til at skabe færdsel ved (ulovligt) at etablere trampestier. Det vil således ikke være en ulovlig hindring af offentlighedens færdsel, jf. § 23, stk. 2, såfremt ejeren ved skiltning, udlæg af kvas eller på lignende måde forhindrer færdsel disse steder.

Det må som sagen er oplyst og på baggrund af luftfotos lægges til grund, at klager i 1990 tilplantede den omhandlede skovparcel med grantræer helt ud til skellet og marken på Anedalvej 3c mod syd, og at ejeren i den forbindelse ryddede et kørespor/arbejdsspor langs ejendommens vestlige skel mod ejendommen Lavenvej 7.

Klager har oplyst, at der i en årrække har været et vildthejn i skellet mellem skovparcellen og Lavenvej 7. Ejeren af Lavenvej 7 fjernede vildthejnet mod skovparcellen i 2011 og klager opsatte herefter et trådhegn mellem de to ejendomme og plantede grantræer langs hejnet for at markere skellet mellem de to ejendomme.

Det må efter det oplyste og på baggrund af luftfotos endvidere lægges til grund, at der først efter rideskolens overtagelse af ejendommen Anedalvej 3c er etableret en græsbefæstet rigesti på denne ejendom, der langs det nordlige skel fortsætter dels mod øst til Puksø Mose, dels mod syd til Anedalvej langs ejendommens østlige skel. Stien kan først erkendes på luftfotos fra 2008.

På luftfoto fra 2008 kan det samtidig erkendes, at den omhandlede skovparcel er tilplantet helt ud til skellet til ejendommens Anedalvej 3c, og at ridestien ikke har forbindelse til den nord/sydgående vej/sti langs skovparcellens vestlige skel.

Der er efter det oplyste i 2011 fældet 2 større grantræer i det sydvestlige hjørne af skovparcellen ud mod ridestien på Anedalvej 3c - ifølge ejeren af en beboer i området for at skabe adgang fra ridestien til det omhandlede arbejds spor i skovparcellen og videre til Anebjergvej. Ejeren har erstattet disse grantræer med 2 nye grantræer.

Det er alene tilladt at passere skellet til skoven gennem en lovlig passage.

Natur- og Miljøklagenævnet finder det ikke godtgjort, at der er etableret en lovlig passage fra ridestien på Anedalvej 3c til vejen/stien i skovparcellen.

Offentligheden har derfor ikke ret til at passere skellet til vejen/stien på klagers ejendom, og klager har således ikke været afskåret fra at foretage beplantning som sket, opsætte hegn og skilte med adgang forbudt til vejen/stien i skoven.

Herefter ophæves Silkeborg Kommunes lovliggørelsespåbud af 25. februar 2014.

Line Theil Elikofer
ankechef

/

Lisbeth Toft-Petersen
Fuldmægtig

Afgørelsen er sendt pr. e-mail til:

John Harder, fam_harder@mail.com

Silkeborg Kommune, j.nr.: EJD-2013-36214, teknisk@silkeborg.dk; malene.ultang@silkeborg.dk

Laven Borgerforening, holten.stig@gmail.com; lavenborgerforening@gmail.com